

HABERLER/ NEWS

ÜNAK'09 Bilgi Çağında Var Oluş: Fırsatlar ve Tehditler

ÜNAK 09 Toplantısı 1-2 Ekim tarihleri arasında ÜNAK ve Yeditepe Üniversitesi Bilgi Merkezi Müdürlüğü'nün işbirliği ile İstanbul'da gerçekleştirilmiştir. Toplantıda; "Yeni bir Disiplinin Doğuşu ;Bilgi ve İnovasyon Yönetimi" adlı bir panel düzenlenmiş ve 24 bildiri sunulmuştur. Çok başarılı geçen toplantı sonrası sosyal program çerçevesinde teknede akşam yemeği eşliğinde Boğaz Turu yapılmıştır.

Bilgi Dünyası Web Sitesi Yenilendi

ÜNAK'ın yayın organı olan Bilgi Dünyası Dergisinin web sitesi Yardımcı Editör Nevzat Özel tarafından yenilenmiştir. Sade bir yapının benimsendiği web sitesinde sunulan işlevsel bağlantılar yardımıyla Derginin yayınları ve bilgilerine erişim daha kolay hale getirilmiştir. Bilgi Dünyası'na <http://www.unak.org.tr/BilgiDunyasi/> adresinden erişilebilir.

ÜNAK-Tıp Grubu EAHIL 2009'da

ÜNAK Tıp Grubu, bu yıl İrlanda'nın başkenti Dublin'de gerçekleştirilen EAHIL 2009'a bir posterle katılmıştır. Dr. Huriye Çolaklar, Dr. Güssün Güneş ve ÜNAK Başkanı Aytaç Yıldızeli tarafından hazırlanan "The Contributions of the ÜNAK Medical Group to the Turkish Medical Information System: Experiences and Recommendations" isimli posterde ÜNAK Tıp Grubu ve çalışmalarının Türk Tıp Enformasyon sistemine katkıları ve

önerileri anlatılmış; çalıştay delegeleri tarafından hayli ilgi görmüştür. Toplantıda 2011 EAHIL toplantısının İstanbul'da ÜNAK Tıp Grubu ve Koç Üniversitesi işbirliği ile yapılması kararı alınmıştır.

LIBER 37. Genel Konferansı

Avrupa Araştırma Kütüphaneleri Derneği - LIBER'in 38'inci Yıllık Genel Konferansı bu yıl Toulouse Üniversitesi ev sahipliğinde 30 Haziran-3 Temmuz 2009 tarihleri arasında Fransa'da gerçekleştirilmiştir. Bu yılki konusu "Innovation through Collaboration- İşbirliği Yoluyla Yenilik" olan konferansa ÜNAK Yönetim Kurulu Başkanı Aytaç Yıldızeli katılmıştır.

Ankara Yenilikçi Kütüphane Girişimleri Grubu (YKGG) Oluşturuldu.

Ankara'daki kütüphane hizmetlerinin geliştirilmesine katkı sağlamak, bu konuda yenilikçi bakış açılarını ve yaklaşımları tartışarak gündeme taşımak, bu kapsamda uluslararası dayanışma ve işbirliği çabalarını güçlendirmek, yaratıcı fikir üretiminde bulunmak ve bu çerçevede bazı etkinlikler gerçekleştirmek amacıyla Ankara Yenilikçi Kütüphane Girişimleri Grubu adıyla sivil bir platform oluşturulmuştur. Platforma ÜNAK, Hacettepe Üniversitesi Bilgi ve Belge Yönetimi Bölümü, TKD, KYGM, Milli Kütüphane, Ankara İl Kültür ve Turizm Müdürlüğü, Alman Kültür Merkezi, Fransız Kültür Merkezi, Amerikan Bilgi Belge Merkezi, Ankara, Gazi, Bilkent, ODTÜ, Başkent, Hacettepe Üniversiteleri Kütüphane ve

Dokümantasyon Daire Başkanlıkları, TED Ankara Koleji Kütüphanesi ve Ankara Adnan Ötügenli Halk Kütüphanesi'nden kütüphaneci ve akademisyen temsilciler katılmışlardır. Grup, hazırlık niteliğindeki ilk toplantısını Mayıs, ikinci toplantısını da Haziran ayları içinde gerçekleştirmiştir. Grup içi elektronik tartışma-yazışma listesi oluşturulmuş, web sayfası alt yapısı sağlanarak web tasarlama hazırlıklarına başlanmıştır. Grup, Eylül 2009 tarihinden itibaren yeni dönem çalışmalarına başlayacaktır.

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Yazma Eserleri

Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih Coğrafya Fakültesi Kütüphanesi'nde bulunan 15.000 cilt yazmanın internet üzerinden araştırmacıların hizmetine sunulması amacı ile 1999 yılından bu yana sürdürülen proje çalışmaları sonuçlanmaya başlamıştır. Yazma eser ciltlerinin içeriğini oluşturan yaklaşık 45.000 eserin bibliyografik tanımlamaları bitirilmiştir; bu eserlerden 8765 tanesinin künye fişi bilgisayar ortamına atılmıştır. Bu eserlerden 1607'sinin görüntüleme işi de tamamlanarak araştırmacıların hizmetine sunulmuştur. Başbakanlık Tanıtma Fonu Başkanlığı, Kültür ve Turizm Bakanlığı ile Ankara Üniversitesi tarafından desteklenen proje kapsamındaki eserlere <http://yazmalar.tcf.ankara.edu.tr/> adresinden erişilebilir.

Balkan Kütüphaneler Birliği

Trakya Üniversitesi Kütüphane ve Dokümantasyon Daire Başkanlığının öncülüğünde yapılan çalışmalar sonucunda 29 Temmuz 2009 tarihinde yapılan törenle

“Balkan Kütüphaneler Birliği” resmen kurulmuştur. Kurucu üye olarak Türkiye, Bulgaristan, Romanya, Bosna Hersek, Kosova ve Sırbistan'dan toplam 10 kuruluşun katıldığı birlikle ilgili detaylı bilgilere <http://balkanlibraries.trakya.edu.tr/> adresinden erişilebilir.

Milli Kütüphane Avrupa Birliği'ne Girdi

Türkiye'nin kültür hazinesi Milli Kütüphane, Avrupa Birliği (AB) ülkelerinin oluşturduğu Avrupa Kütüphanesi'ne üye olmuştur. Kütüphane, 48 ülkenin bilgi kaynağına tek bir arayüzden 28 dilde erişim olanağı sağlamaktadır.

Araştırmacılar, AB ülkelerinin milli kütüphanelerindeki tüm kaynakları “<http://search.theeuropeanlibrary.org/portal/tr/index.html>” Türkçe ara yüzünden tarayabilmekte ve 48 ülkedeki kitapları tek görebilmektedirler.

Bunun yanında, Avrupa Kütüphanesi'nin iki ayda bir yayımladığı bültenin Haziran-Temmuz 2009 sayısı, 'Türkiye Milli Kütüphanesi Özel Sayısı' olarak piyasaya çıkmıştır. Sayıda, Milli Kütüphane'nin tarihi, hedefleri, toplum için önemi ve koleksiyon zenginliği ayrıntılı bir şekilde anlatılmıştır.

Okulların Yüzde 44'ü Eğitirken Bilgisayar Kullanıyor

Intel'in, Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi'nde Türkiye'nin de aralarında bulunduğu 11 ülkede gerçekleştirdiği “Dijital Aileler Araştırması”na göre Türkiye'de okulların yüzde 44'ünde

bilgisayar eğitim aracı olarak etkin biçimde kullanılmaktadır. Türk ailelerin yüzde 78'i, çocuklarının bilgisayarı okul ödevleri ve araştırmalar için kullandığını belirtirken, eğitim Türk çocuklarının bilgisayar kullanım amaçları arasında eğlenceden sonra ikinci sırada yer almaktadır.

11 ülkede araştırmaya katılan ebeveynlerin verdiği yanıtlar, çocukların tüm ülkelerde bilgisayarı yüzde 34 oranla en çok eğlence amaçlı kullandığını göstermektedir. Eğlenceyi yüzde 27 oranla eğitim amaçlı kullanım takip etmektedir. Bilgisayarı iletişim için kullanan çocukların oranı ise yüzde 21'dir. Bilgisayarı en çok İspanyol (yüzde 36) ve İngiliz çocukları (yüzde 33) eğitim amaçlı kullanmaktadır.

Araştırmaya yanıt veren Türk ebeveynlerin yüzde 78'i, "Çocuğunuz bilgisayarı okul ödevi – araştırma için kullanıyor mu?" sorusuna olumlu yanıt vermiştir. Araştırmaya göre ülkeler arasında bu soruya en çok olumlu yanıt veren ise yüzde 93 ile Güney Afrikalı ailelerdir.

11 ülkede çocuğuyla bilgisayar başında nasıl zaman geçirdikleri sorulan ebeveynlerin yüzde 29'u, çocuğunun okulda başarılı olması için ona bilgisayar başında yardımcı olduklarını belirtmiştir. Bilgisayar başında çocuğuyla eğitim için vakit geçiren Türk ebeveynlerin oranı ise yüzde 26'dır. Araştırmaya göre çocuklarının eğitimi için en çok zaman ayıranlar, yüzde 51 ile Güney Afrikalı ebeveynlerdir.

Araştırmaya göre, 11 ülkede okulların yüzde 47'sinde bilgisayar bir eğitim aracı olarak aktif biçimde kullanılmaktadır. Türkiye'de ise bu oran yüzde 44'tür. Okulların çocuklarına

yeterli bilgisayar erişimi sunmadığını belirten Türk ebeveynlerin oranı yüzde 31'dir. Türkiye bu oranla Mısır'dan sonra ikinci sırada yer almaktadır. Okullarda bilgisayar kullanımına bakıldığında, Güney Afrika'nın en ön sırada olduğu görülmektedir. Güney Afrikalı ebeveynlerin yüzde 86'sı, çocuklarının okulunda bilgisayarın eğitim için düzenli kullanıldığını belirtmektedir.

Oyuncak Kütüphanesi

Dünyada yaygın olarak kullanılan, Türkiye'de ise adını yeni duyurmaya başlayan "Oyuncak Kütüphanesi", çocukların yeni eğlence mekânlarından biri olacaktır. Kütüphane kavramıyla ilk kez "oyuncak" alışverişi yaparak tanışacak olan miniklerin, "Oyuncak Kütüphanesi"nde sadece okumaları değil, oynama ve paylaşmayı da öğrenmeleri amaçlanmıştır. Minikler, "Oyuncak Kütüphanesi"nden tutanak karşılığı edinecekleri bir oyuncak veya kitabı kullandıktan sonra diğer arkadaşlarının da yararlanması için kütüphaneye geri getirecek, yerine yenilerini alabileceklerdir.

İzmir'de Narlıdere Merkez Anaokulu'nda oluşturulan "Oyuncak Kütüphanesi" ile ilgili bilgi veren Okul Müdürü Ayşe Sönmez, anaokulu bünyesindeki bu kütüphanenin, Türk ve Hollanda Milli Eğitim bakanlıklarının ortaklaşa gerçekleştirdiği "Hiçbir Çocuk Geride Kalmasın" adlı projenin bir bölümü olduğunu kaydetmiştir. "Oyuncak Kütüphanesi", anaokulundaki bir odada uygulamaya geçirilmiş, kütüphanede bulunan araç-gereç, oyuncak ve kitap harcamalarının, kaymakamlık, belediye, esnaf ve destekleyicilerin bağışlarıyla yapılmıştır.

Google ile Gazete Keyfi

Google, haber sayfalarının sıra dışı ve yenilikçi bir çerçevede sunulmasına karar vermiştir. Firmadan gelen açıklamalar doğrultusunda, Google News'in, sanal da olsa katlanabilir bir forma bürünebileceği belirtilmiştir. Daha önce çeşitli internet dergilerinin Flash arabirim aracılığıyla denendiği bu yöntem, işlevsel olmadığından çok tutmamıştı. Fakat Google'ın yapmak istediği, çok daha yenilikçi ve işlevsel olmak üzere planlanmıştır. Google Fast Flip olarak adlandırılan bu özellik hayata geçirildikten sonra internetten haber okuma alışkanlığının yeni bir boyut kazanması bekleniyor.

Türk İşaret Dili Kütüphanesi Açıldı

Bursa'da, dünyanın en eski işaret dilleri arasında yer alan Türk işaret diliyle ilgili bir kütüphane açılmıştır. Kütüphaneyi kullanan işitme engelliler, çevirmen vasıtasıyla bilmedikleri sözcüklerin anlamlarını öğrenirken, okuma-yazma bilmeyenler ise işaret diliyle hazırlanan CD'ler aracılığıyla kitap okumayabilmekte ve yeni şeyler öğrenebilmektedirler.

Bu kapsamda yüzlerce sayfadan oluşmuş bir kitap önce okunmakta, sonra özeti çıkarılmakta, işaret dili çevirmenleri kitabın özetini anlatmakta ve görüntüleri kaydedilmektedir. Daha sonra bu görüntüler CD'lere yüklenerek, kütüphanede izleme olanağı sunulmakta veya isteyenlere bu CD'leri kopyalanarak ücretsiz olarak verilmektedir.

İstiklal Marşı, Atatürk'ün Gençliğe Hitabesi, Çanakkale Savaşı, ilkyardım konuları, Nasrettin Hoca ve bazı hikâye kitapları hazırlanan bu CD'lerde sunulmaktadır. Uygulama dünyada ilk olma özelliğini taşımaktadır.

Türkiye'de İnternet

TÜİK'in Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre, hanelerin yüzde 30'unun internet erişimine sahip olduğu görülürken, internet kullanan bireylerin yüzde 72,4'ü e-posta göndermek, yüzde 70'i gazete ya da dergi okumak için interneti kullanmaktadır.

2009 yılı Nisan ayı içerisinde gerçekleştirilen Hanehalkı Bilişim Teknolojileri Kullanım Araştırması sonuçlarına göre internet erişimi olmayan hanelerin yüzde 30,1'i evden internete bağlanmama nedeni olarak, internet kullanımına gereksinim duymadıklarını belirtmiştir. Bu araştırmaya göre ADSL yüzde 85,6 ile Türkiye'de kullanılan en yaygın internet bağlantı türü olmuştur.

Araştırmaya göre 16-74 yaş grubundaki bireylerde bilgisayar ve internet kullanım oranları sırasıyla erkeklerde yüzde 50,5 ve yüzde 48,6, kadınlarda yüzde 30 ve yüzde 28 olduğu görülmüştür. Ocak-Mart döneminde bireylerin yüzde 35,6'sı bilgisayar, yüzde 34'ü internet kullanmıştır. Bilgisayar kullanan bireylerin yüzde 61,2'si bilgisayar, internet kullanan bireylerin yüzde 59,3'ü ise interneti hemen hemen her gün kullanmıştır. Bu dönemde, bilgisayar kullanılan yerler, yüzde 65,1 ile ev, yüzde 32 ile işyeri, yüzde 21,1 ile internet kafe, internet kullanılan yerler ise

yüzde 57,6 ile ev, yüzde 32,4 ile işyeri, yüzde 24,1 ile internet kafe olarak belirlenmiştir.

Bilgisayar ve internet kullanım oranlarının en yüksek olduğu yaş grubunun 16-24 görülmüştür. Bu oranlar tüm yaş gruplarında erkeklerde daha yüksek olduğu belirlenmiştir. Eğitim durumuna göre incelendiğinde ise yüksekokul, fakülte ve üstü mezunları en yüksek bilgisayar ve internet kullanım oranlarına sahiptir.

Dünyanın En Seçkin Kitapları İnternette Yayınlanıyor

Uluslararası büyük kütüphanelerin seçilmiş eserlerinin yer aldığı "Dünya Sayısal Kütüphanesi" (DSK) internette yayına başlamıştır.

Birleşmiş Milletler (BM) Eğitim, Bilim ve Kültür Teşkilatının (UNESCO) Paris'teki genel merkezinde resmi açılışı yapılan ücretsiz "www.wdl.org" internet sitesinde, İngilizce, Arapça, Çince, İspanyolca, Fransızca, Portekizce ve Rusça dillerinde arama ve gezinme yapmak mümkün olabilmektedir. Web sitesinde ayrıca 40'tan fazla dilde eser bulunmaktadır.

Amerikan Kongresi'nden bir ekip tarafından ve Mısır'daki İskenderiye Kütüphanesi'nin sağladığı teknik destekle geliştirilen web sitesi projesine ayrıca Fransa'dan kütüphanelerle çeşitli ülkelerden kültür ve eğitim kuruluşları katkıda bulunmuşlardır.

Google Arama Trendleri, Türkçe Hizmet Vermeye Başladı

Google'ın internet aramalarındaki bölgesel ve tarihsel eğilimleri herkesin öğrenmesine olanak sağlamak üzere geliştirdiği Google Arama

Trendleri (Insights for Search), Türkçe olarak hizmet vermeye başlamıştır.

Google'dan yapılan yazılı açıklamaya göre, Arama Trendleri'nin kullanıcılarına yönelik başlattığı iki yeni hizmeti bulunmaktadır. Yeni hizmetler sayesinde, şimdiye kadar yapılmış tüm arama verilerinden yola çıkarak gelecekte olması muhtemel arama eğilimlerini öngörebilmek mümkün olacak ve hangi terimlerin, hangi zaman dilimlerinde daha popüler oldukları ve sonrasında bu eğilimlerin nasıl değişim gösterdiği, Insights içerisinde yer alan hareketli harita özelliği sayesinde gözlemlenebilecektir. Hareketli haritalar, kullanıcılara arama eğilimlerinin değişik bölgelerde zaman içerisinde geçirdikleri değişimleri inceleme olanağı sunabilecektir.

